

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Skolväsende och barnomsorg

Produktkod

UF0108

Referenstid

Kalenderåret 2024

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statens Skolverk
Kontaktinformation	Christina Sandström
E-post	Fornamn.efternamn@skolverket.se
Telefon	08-527 332 00

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign det	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning.....	5
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar.....	6
2.6	Granskning.....	6
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	7
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden	7
2.6.3	Granskning av makrodata.....	7
2.6.4	Granskning av redovisning	7
2.7	Skattningsförfarande.....	7
2.7.1	Principer och antaganden	8
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter	8
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	9
2.7.4	Röjandekontroll	9
3	Genomförande	9
3.1	Kvantitativ information.....	9
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	9

1 Statistikens sammanhang

Statistiken över elever, kursdeltagare och utbildningsresultat samt statistiken över resultat i nationella prov ger en samlad bild av den verksamhet som bedrivs inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi).

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolektorn och i Sveriges officiella statistik om skolan. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild av skolenheternas verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering. Riksdag, regering och kommuner är viktiga användare av Skolverkets statistik. Statistiken ger också underlag till nationella och internationella jämförelser inom utbildningsområdet.

I detta dokument beskrivs upplägg och genomförande av den undersökning som resulterar i statistik över elever, kursdeltagare och utbildningsresultat samt resultat i nationella prov inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

Läs om statistikens kvalitet i kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på www.scb.se/UF0108, under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De viktigaste målstorheterna är antalet kursdeltagare i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare som uppnår vissa egenskaper.

2.2 Ramförfarande

Som ram används Skolverkets skolenhetsregister. Alla skolenheter som bedriver kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare i Sverige finns med i registret och ansvarar själva för att kontinuerligt uppdatera registret vid förändringar. Alla skolenheter som markerat att de bedriver verksamhet för elever i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare under respektive halvår som insamlingen avser 2024 ingår i ramen.

Intressepopulationen är samtliga kursdeltagare som deltagit i undervisning och genomgått prövning i kurserna A, B, C eller D i kommunal vuxenutbildning för svenska för invandrare. Även kursdeltagare som skrivit nationella prov inom kurserna B, C eller D på kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare ingår. En kursdeltagare är en individ på en unik kurs och studieväg. En elev (individ) kan således förekomma som flera deltagare vid ett och samma mättillfälle.

Målpopulationen är samtliga kursdeltagare som deltagit i undervisning och genomgått provning i kurserna A, B, C eller D i kommunal vuxenutbildning för svenska för invandrare under perioden 2024. Även kursdeltagare som skrivit nationella prov inom kurserna B, C eller D på kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare under perioden 2024 ingår. Målpopulationen överensstämmer med intressepopulationen.

Uppgiftskällan är huvudmännen som har ansvaret för att uppgifterna lämnas in. Huvudmannen kan antingen exportera de efterfrågade uppgifterna direkt från deras system eller använda de Excelmallar som SCB har lagt ut på uppgiftslämnarsidan, www.scb.se/sfi.

Kontaktvägen till uppgiftslämnarna är Skolverkets skolenhetsregister.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Statistikinsamlingen sker via SCB:s webbplats, www.scb.se/sfi, två gånger per kalenderår. För perioden 2024-01-01 till 2024-06-30 samlas uppgifterna in med sista svarsdag 2024-09-15. För perioden 2024-07-01 till 2025-01-05 samlas uppgifterna in med sista svarsdag 2025-02-15.

Uppgiftslämnarna för varje skolenhet måste logga in och registrera uppgifterna via elektroniska blanketter eller via datafil från administrativa register. Uppgifterna skickas sedan in via SIV, vilket är SCB:s verktyg för elektronisk insamling. I SIV finns det inbyggda kontroller för att se till att svaren ingår i värdemängden.

Den första kontakten med skolenheterna sker via ett introduktionsbrev. I samband med att introduktionsbreven skickas ut öppnar insamlingen så det går att lämna uppgifter. Ungefär en vecka innan sista svarsdag skickas en förpåminnelse. Efter en till två veckor skickas ett påminnelsebrev ut och efter ytterligare ca 3–4 veckor går en epostpåminnelse ut. Om det fortfarande saknas uppgifter etablerar personal på SCB en personlig kontakt med uppgiftslämnare via epost. Detta gäller också om uppgifterna som redan skickats in skulle vara ofullständiga.

Kompletterande bakgrundsuppgifter om varje elev hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB), SCB:s Utbildningsregister, register för migrations- och asylstatistik (MOA) och Skolenhetsregistret. Det är variabler om elevens utbildningsnivå,

migration, grund för bosättning samt skolenhetens geografiska läge och huvudman.

Uppgifterna till RTB hämtas från de externa folkbokföringsregistren som är administrativa till sin karaktär. Primärt är det Skatteverket som samlar in, mäter och registrerar uppgifterna. Insamlingen genomförs i fastställda rutiner och med hjälp av olika typer av blanketter. Hur uppgiftsinsamlingen och dataregistreringen i praktiken går till framgår av den interna handbok i folkbokföring som används i arbetet på Skatteverket.

De kompletterande uppgifterna hämtas från redan befintliga register eftersom registren anses hålla hög kvalitet och för att uppgiftslämnaren inte ska ta del av elevernas bakgrundsinformation. Dessutom används befintliga register i så stor mån som möjligt för att minska uppgiftslämnarbördan.

2.4.2 Mätning

Information om de slutliga observationsvariablerna och statistikens detaljerade innehåll finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värдемängder med mera. Dokumentationen finns på metadata.scb.se under Komvux svenska för invandrare (sfi).

Det går även att hitta information om observationsvariablerna i kvalitetsdeklarationen för Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare: elever kursdeltagare och utbildningsresultat. Kvalitetsdeklarationen finns på www.scb.se/UF0108.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

För statistiken över kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare under perioden 2024 förekom det fem objektbortfall under första halvåret och sex objektbortfall under andra halvåret till följd av att det helt saknas uppgifter för skolenheterna. Eftersom det är en totalundersökning används en avprickningstabell för att hålla reda på vilka skolenheter som det ännu inte har kommit in uppgifter från. De skolenheter och huvudmän som inte skickat in uppgifter påminns flera gånger, per brev och epost.

För utökad riskminimering av svarsbortfall kontaktas skolenheter som rapporterat ett betydligt lägre antal deltagare i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare i jämförelse med föregående period.

Partiellt bortfall förekommer vanligtvis inte för de insamlade uppgifterna på grund av de tvingande kontroller som är inbyggda i insamlingssystemet. Partiellt bortfall förekommer däremot för några bakgrundsvariabler på individnivå där matchning mot RTB, MOA eller utbildningsregistret inte ger någon träff. Det beror främst på att skolenheterna rapporterar in elever som saknar svenskt

personnummer genom att skapa ett tillfälligt personnummer som inte återfinns någon annanstans. Totalt uppgick antalet elever med tillfälliga personnummer till 3 871, vilket motsvarar 3,4 procent av eleverna. Detta medför att bakgrundsvariabler såsom födelseland, första invandringsdatum och utbildningsnivå enligt SUN2020 saknas för dessa elever. Bortfallet bedöms ha liten påverkan på tillförlitligheten i stort. Detta gäller även elever med samordningsnummer. Totalt uppgick antalet elever med samordningsnummer till 5 762, vilket motsvarar 5,0 procent av eleverna.

2.5 Bearbetningar

De bearbetningar som görs är för att kontrollera kvaliteten på uppgifterna som skickats in. Ingen imputering görs, varken vid objektbortfall eller partiellt bortfall.

När de insamlade uppgifterna är färdiggranskade och eventuella rättningar slutförts matchas uppgifterna mot andra register för att lägga på bakgrundsuppgifter. Det slutliga observationsregistret innehåller insamlade uppgifter, bakgrundsuppgifter från andra register samt variabler som skapas från enkla härledningar, som ålder utifrån personnummer.

Då den officiella statistiken baseras på kalenderårsuppgifter för elever, kursdeltagare och utbildningsresultat samt för resultat i nationella prov sker bearbetning mellan första halvårets insamlade uppgifter och andra halvårets insamlande uppgifter per insamling. Efter bearbetningarna mellan halvåren färdigställs uppgifterna till kalenderår.

2.6 Granskning

De insamlade uppgifterna granskas under pågående insamling, efter avslutad insamling samt löpande i aggregerad form. Vid misstänkta fel kontaktas uppgiftslämnare för att komplettera lämnade uppgifter eller kommentera varför uppgifterna tycks felaktiga.

Uppgiftslämnarna får även en återrapport skickade till sig som de kan ta del av för att verifiera att de inskickade uppgifterna är korrekta. Återrapporten för elever, kursdeltagare och utbildningsresultat innehåller uppgifter om totalt antal elever, totalt antal elever föregående period, totalt antal kursdeltagare, därav med godkända betyg, därav avbrutit kurs, därav gjort provning, antal timmar i klassrum och antal timmar på distans.

Återrapporten för resultat i nationella prov innehåller uppgifter om totalt antal gjorda prov, totalt antal gjorda prov föregående period, antal med poäng större än per delprov samt antal med godkända sammanvägda betyg.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

I samband med insamlingen genomförs maskinella kontroller av svaren. Det finns hårda kontroller som ser till att det inte går att skicka in ett svar som innehåller felaktiga uppgifter utifrån värdemängden. Det finns även vissa mjuka kontroller som gör det möjligt för uppgiftslämnaren att uppmärksamma misstänkt fel.

Eftersom det är en totalundersökning med uppgiftslämnarplikt läggs stor vikt på att alla skolenheter getts möjlighet att skicka in sina svar. Under insamlingens gång kontrolleras och påminns uppgiftslämnare vars svar saknas.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Elevuppgifter på individnivå granskas löpande. Exempelvis på granskning är om en elev är inrapporterad på samma studievägs kurs och skolenhet fler än en gång.

2.6.3 Granskning av makrodata

Målstorheter granskas på kommunnivå genom att jämföra rimligheten av värdena med tidigare årgångar.

2.6.4 Granskning av redovisning

Skolverket är ansvarig myndighet för denna statistik. SCB gör en layoutgranskning innan materialet levereras till Skolverket. Då kontrolleras att alla variabler finns, att alla variabler har rätt titlar och att antal poster överensstämmer med det slutliga observationsregistret.

2.7 Skattningsförfarande

Från och med 2002 infördes en ny kursplan med fyra kurser och möjlighet till att studera på en av tre olika studievägar. Den föregående kursplanen innehöll en kurs och ingen möjlighet att välja studieväg. Sedan den nya kursplanen infördes kan en elev läsa flera kurser under ett år och därmed är antalet kursdeltagare större än antalet elever. Från och med 8 augusti 2017 infördes tre nya sammanhållna studievägar, 1C, 1D samt 2D, som ger eleverna möjlighet att läsa till och med kurs D oavsett studieväg.

Från och med 1 juli 2011 har begreppet "skola" ersatts av ett nytt organisatoriskt begrepp – skolenhet. Införandet av begreppet skolenhet innebär att jämförelser mellan skolor eller avseende antal skolor inte kan göras för tidsperioder som sträcker sig över läsåret 2012/2013 då ändringen fick genomslag i statistiken.

Från och med andra halvåret 2012 trädde reformerna inom VUX2012 i kraft. Förordningen (2011:1108) ersatte bland annat förordningen (1994:895) om svenskundervisning för invandrare och tillämpades på utbildning från och med 1 juli 2012, om inte annat följde av gällande övergångsbestämmelser. Den tidigare gällande betygsskalan med

stegen Godkänt och Väl godkänt ersattes av betygsstegen A–F för kurser som påbörjas efter 30 juni 2012.

Från och med 2015 samlas uppgifter in om sammanvägt provbetyg från skolenheterna. Tidigare har det vägts samman av SCB utifrån de rapporterade delprovresultaten. Provbetyg ska anges om alla delprovresultat finns. Eleven får Godkänt om betyg på alla delprov är Godkänt. Eleven får Väl godkänt om betyg på alla delprov är Väl godkänt. Vid blandade betyg på delproven sätts lägsta värdet i provbetyget.

Från och med 2018 omfattar inte längre statistiken uppgifter från skolenheter som har Folkhögskola som huvudman.

Från och med 2022 har elevtimmar bytt namn till elevtimmar klass. Det är enbart ett namnbyte, statistiken påverkas inte. Omfattning och distans har tagits bort och ersattes med elevtimmar distans. Jämförelsen mellan distans och elevtimmar distans är god då alla som läser på distans har ett värde i elevtimmar distans som är större än noll. Jämförelsen mellan omfattning och elevtimmar distans är svårare då omfattning angav omfattning i procent av heltid och det saknas en klar definition hur många timmar som klassas som heltid.

Från och med 2022 ersattes betyg för de fyra delproven i nationella prov med poäng. Provbetyg sätts numera utifrån den summerade delprovspoängen i de fall eleven skrivit alla delprov.

Den 1 januari 2023 uppdaterade Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) deras kommungruppsindelning. I och med uppdateringen så har flera kommuner bytt kommungrupp, vilket gör att jämförelser mellan kommungrupper innan och efter ovan datum inte är helt jämförbara. Kommungruppsindelningen revideras ungefär var sjätte år.

2.7.1 Principer och antaganden

Eftersom det är en totalundersökning som ligger till grund för statistiken måste registret över skolenheter som ska delta vara komplett och uppdaterat. Då det är många uppgiftslämnare som ska lämna uppgifter om många elever är det en risk att någon kursdeltagare eller inte kommer med. De antaganden som görs är dock att uppgiftslämnaren lämnar korrekta uppgifter om eleverna som ingår i populationen samt att skolenheterna ser till att Skolenhetsregistret är uppdaterat.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Målstorheterna beräknas genom att antal elever som innehar den sökta egenskapen divideras med totala antalet elever (eventuellt inom en viss grupp).

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Eftersom statistiken baseras på en totalundersökning beräknas inga osäkerhetsmått.

2.7.4 Röjandekontroll

För att skydda enskilda personers uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

I ramen för insamlingen av första halvåret ingick 374 uppgiftslämnare. För elever, kursdeltagare och utbildningsresultat har 299 enheter inkommit med fil, innehållande uppgifter för 301 enheter, medan 69 svarade att de inte hade några resultat att lämna. Bortfallet var 7 enheter. För resultat i nationella prov har 277 enheter inkommit med fil, innehållande uppgifter för 288 enheter, medan 92 enheter svarade att de inte hade några resultat att lämna. Bortfallet var 5 enheter.

I ramen för insamlingen av andra halvåret ingick 380 uppgiftslämnare. För elever, kursdeltagare och utbildningsresultat har 291 enheter inkommit med fil, innehållande uppgifter för 303 enheter, medan 69 svarade att de inte hade något resultat att lämna. Bortfallet var 7 enheter. För resultat i nationella prov har 269 enheter inkommit med fil, innehållande uppgifter för 285 enheter, medan 84 enheter svarade att de inte hade några resultat att lämna. Bortfallet var 8 enheter.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.